

загальному рівні, як-от економічні, політичні, соціальні тощо. Особливого значення це набуває в ситуації пришвидшених технологічних змін, де технологія завдає все більшого тиску на особистість. Це супроводжується трансформацією функціонування суспільства, що впливає як на самовизначення особистості, так і на наявні системи цінностей, мережу соціальних взаємодій та соціальні інституції.

Варто підкреслити, що можливості безперервної освіти безпосередньо пов'язані з технологічними можливостями на кшталт вільного доступу до освітніх ресурсів, онлайн університетів тощо. Водночас є небезпека розпорошення знаннєвого капіталу суспільства (взаємозв'язок освіти і людського капіталу надано в працях П. Бурд'є, Л. Едвінсон, Ф. Фукуями та інших), внаслідок втрати парадигми освіти. Безумовно, що відкритість, гнучкість, міждисциплінарність та поліпарадигмальність освіти надають нові можливості для розвитку особистості, проте мозаїчність інформації, відсутність загальноновизнаної системи компетенцій, можливе усунення гуманітарної складової створює колізії. Останні здатні призвести до посилення вузької спеціалізації людини, що суперечить заданням та меті освіти як загальнолюдської цінності.

У цьому контексті варто навести метафорику Ніцше, до якої звертається В. Андрущенко. Український філософ стверджує, що за допомогою образів Верблюда, Лева та Дитини, які створює Ніцше, можна простежити шлях розвитку не лише культури, але й філософії, бо кожен із цих образів несе сенсоутворююче й ціннісне навантаження. На його глибоке переконання, Верблюд повинен «перейти пустелю» застарілих культурних цінностей, усвідомити їх як такі, що стримують прогресивний шлях розвитку людства до свободи, Лев – розірвати їх, а Дитина – стати «по той бік добра і зла» і розпочати новий світогляд, основою якого, як підкреслює В. Андрущенко, повинен бути пріоритет Людини в її ціннісному вимірі [1, с. 7]. І значення у цьому філософії освіти для осмислення концепту «безперервної освіти» важко переоцінити. Інформаційна сучасність сприяє формуванню нової людини – творчої, креативної людини, але це є можливим лише за умови збереження й гуманітарної складової освіти як безперервної освіти.

Література:

1. Андрущенко В. Г. Філософія освіти в «за межі завтрашнього дня». Філософія освіти. 2008. № 1–2. С. 7–14.
2. Лук'янова Л. Б. Освіта впродовж життя в умовах інформаційно-технологічного суспільства. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2019. Вип. 1 (15). С. 12–20
3. Спільна декларація міністрів освіти Європи «Єв_25.ропейський простір у сфері вищої освіти» від 19.06.1999. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_525#Text
4. Шамрай В. Інституційна криза освіти: соціокультурні виклики. Філософія освіти. 2015. №1. С. 89–104.

Разводова Т.О.,
аспірантка кафедри філософії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
Харків, Україна

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

На даному етапі життя людство зіткнулося з небезпечним вірусом COVID-19 та військовими діями. І поява дистанційного навчання - це етап розвитку та адаптації нашої

освіти до сучасних умов. Проте, як виявилось, така система освіти має значний ряд переваг і не менший список недоліків, яких потрібно усунути для її покращення.

Щодо позитивних факторів, то впершу чергу це доступність отримувати бажану освіту бо дистанційне навчання підходить усім, хто має бажання навчатися і самовдосконалюватися, тому що дає можливість гармонійно поєднувати навчання та повсякденне життя [1].

Виділимо основні позитивні якості дистанційної форми навчання: можливість отримувати нові знання у будь-який час; мобільність; відсутність необхідності відвідувати пари в університеті; можливість контактувати з викладачем навіть на відстані; досконале програмне забезпечення; передові технології, які допомагають краще засвоювати новий матеріал; можливість суміщати навчання з роботою; розвантаження навчальних програм [2, 3].

Але незважаючи на велику кількість переваг дистанційної освіти, в ній можна виділити кілька недоліків: досить вагомою проблемою може бути повільна швидкість Інтернету; дистанційна освіта не підходить для розвитку комунікабельності; погіршується зір через постійне сидіння за комп'ютером чи телефоном [2, 3].

Для успішного оволодіння знаннями при дистанційній формі навчання необхідна сильна мотивація. Самостійне освоєння матеріалу вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку вдається не всім.

Література:

1. Дистанційна освіта / Вища освіта. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Ийр://уп2.огд.иа/Cy81ap18upa-0yKa/rго](http://up2.ogd.ua/Cy81ap18upa-0yKa/rго)
2. Електронна освіта: переваги та недоліки / Укр.Медіа. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Иїр8://икг.теСia/8сіепсе/384312/](http://икг.теСia/8сіепсе/384312/)
3. Переваги та недоліки денного та дистанційного навчання / Стимул. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Ийр8://8йти1.№еу.иа/агйс1е8. Ы1т?a=регеуадИa_пеСоіікі_Сепподо_1a_Сi8IapI8iуподо_паусИаппуа](http://8йти1.№еу.иа/агйс1е8. Ы1т?a=регеуадИa_пеСоіікі_Сепподо_1a_Сi8IapI8iуподо_паусИаппуа)

Смоляга М.В.
канд. філос. наук,
доцент кафедри філософії,
Харківський національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
Харків, Україна

НАЯВНІ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ ТА ЇХ ВІДПОВІДНІСТЬ ЗАПИТАМ СУЧАСНОГО СВІТУ

В багатьох західних мовах відтворюється стійка конотація лексеми «освіта». Це конотація «форми». «Освіта» – це «formation» – французькою, «formación» – іспанською, «formazione» – італійською, «σχηματισμός» – грецькою. Суттєвий смисловий додаток і визначальне розширення задається тут німецькою мовою – однією з визначальніших мов західної традиції та цивілізації – яка стверджує та зберігає щодо освіти конотацію «Bildung». (Дану конотацію відтворює, скажімо, фінська мова, щоправда, з акцентованим «постнекласичним» наголосом на «модуляції», на «моделюванні модальностей»: «muodostus»). Додамо у цей сет (а вірніше буде говорити тут не про набір, але про